

De kasteelruïne van Larochette, in Luxemburg.

Toevlucht in tijden van gevaar

tekst J. Visscher
beeld RD

Eeuwenoude ruïnes van burchten zijn er te vinden in het Luxemburgse Müllerthal. Zoals het kasteel van Larochette.

Soms vragen „onbevangen kinderen waar de prinses is”, lacht gids Pieta Schalkers, lopend tussen de ruïnes van de burcht van Larochette. Dat is een plaatsje in het Müllerthal in Luxemburg. Het Müllerthal wordt ook wel Klein Zwitserland genoemd. Wandelaars en fietsers kunnen er hun hart ophalen. Nee, de prinses is niet te vinden in het eeuwenoude bouwwerk in Larochette. Sporen uit een ver verleden wel.
In de loop der eeuwen werden muren van het kasteel dikker. „Dat was in verband met zwaardere wapens waartegen de muur bestand moest zijn.” Een veelheid aan kasteel eigenaren zorgde voor

„machtsverbrokkeling”, weet Schalkers.
Aan het einde van de middeleeuwen brandde het kasteel af. Mensen uit Larochette wisten wel raad met het kasteel in verval. Ze konden de stenen uit de verlaten burcht goed gebruiken voor hun eigen onderkomens. „De steensoort is makkelijk te bewerken”, vertelt Schalkers.
Of de burcht bij Larochette daadwerkelijk is belegerd, is onbekend, zegt Schalkers. Dorpelingen mochten in tijden van gevaar hun toevlucht in het kasteel zoeken. „Daar stond dan wel wat tegenover. Ze werkten als vazal levenslang voor de burchtheer en stonden producten als graan en eieren af.”
In het kasteel werden contracten afgesloten. „Op die manier probeerde men, met de hulp van God, in vrede samen te leven. In die contracten betrof het vragen als: wie onderhoudt de verdedigingswal, hoeveel katapulten en hoeveel buskruit moeten er zijn, hoe zit het met de hoeveelheid graan?”

In de voorburcht van het kasteel waren de arbeiders actief. Daar werden paarden beslagen en wapens en kleren gemaakt. Die kleren waren onder andere van leer. Leer beschiet beter tegen pijlen dan stoffen lapjes.” In het dorp Larochette zelf waren in vroeger tijden verschillende weefgetouwenbedrijfjes actief. Daar werd in de vorige eeuw bijvoorbeeld nog kleding voor conducteurs en postbodes gemaakt.
De kasteelheer zorgde ervoor dat hij op een handige plek sliep. „Hij kreeg warmte van de broodbakoven in de ruimte onder zijn slaapkamer”, vertelt Schalkers tijdens de rondleiding. „Er waren meerdere vuurplaatsen om het kasteel in de winter een beetje warm te houden.” In de middeleeuwen zat er nog geen glas voor de toen nog kleine raamopeningen, zegt Schalkers. „Voor het afsluiten van die ramen gebruikte men huiden en plaggen.”
In 1979 kwam de burchtruïne in handen van de Luxemburgse rijksdienst. Die nam de restauratie ter hand. „Die restauratie moest

volgens oude geschriften of etsen gebeuren.” Blij is Schalkers met de „prachtige” tuin op de plek van de voorburcht. „Waar in de middeleeuwen varkentjes rondliepen, groeien nu mooie planten.”
Schalkers wijst op een uitbouw in het kasteel. „Daar was de kapel. Men bouwde niet boven een plaats waar over God gesproken werd. Dat was een kwestie van respect voor het geloof.”
Nissen in de muur dienden als koelkast. Afval werd buiten de kasteelmuren gekieperd. „Je kon met je hoeveelheid afval je rijkdom laten zien.” In verschillende vertrekken van de burcht hangen schilderijen. Ze zijn niet allemaal even kuis. De kunstexposities wisselen tijdens de zomermaanden regelmatig, zegt Schalkers.
Imponerend is de diepe waterput in het kasteel van Larochette. „Mijn collega-gids, iemand met veel fantasie”, lacht Schalkers, „wilde als kind nog weleens een brandende krant de put ingooien en die dan nakijken.”
.....
>>visitluxembourg.com >>mullerthal.lu

„Vriendelijk en gereserveerd”

Gids Pieta Schalkers, opgegroeid in Nederland, woont inmiddels ettelijke jaren in Luxemburg, in het plaatsje Heffingen. Ze omschrijft de Luxemburgers als „vriendelijk en gereserveerd.” „Mensen komen niet zo gauw bij elkaar over de vloer. Als er tien kinderen naar dezelfde muziekles

moeten, gaan daar tien moeders in tien auto's naartoe.” In Luxemburg wonen relatief veel Portugezen. „Het zijn de gastarbeiders. Zij doen bijvoorbeeld werk in de bouw, schoonmaak en de supermarkten.” Schalkers heeft het naar haar zin in Luxemburg. „Het is een uur of vier rijden naar familie in Nederland. Ik ben blij als ik weer terug ben in Luxemburg. Ik waardeer hier de rust en de natuur.”

Springprocessie

Een van de oudste stadjes van Luxemburg is Echternach, gelegen in het Müllerthal. Beeldbepalend is de basiliek. Het kerkgebouw is in de Tweede Wereldoorlog voor een fors deel verwoest en daarna weer opgebouwd. In een sarcofaag liggen de overblijfselen van Willibrord, die overleed in het jaar 739. In een opvallend rond raam zijn de twaalf dierenriemtekens te zien. Bekend is de springprocessie van Echternach, op de dinsdag na Pinksteren. De optocht, waar jaarlijks duizenden mensen aan deelnemen en naar kijken, doet de basiliek aan. Tijdens de processie maken de deelnemers zijwaarts springende bewegingen. Tussen de groepen bevinden zich muzikanten. In 2010 werd de processie opgenomen op de Unescolijst van immaterieel erfgoed.

Overblijfselen van de burcht Beaufort.

Martelkamer

De burcht van Beaufort, in het Luxemburgse Müllerthal, is eeuwenoud. Tot voor kort woonde Annemarie Linckels in het renaissancegebouw van het kasteel. Ze bereikte een hoge leeftijd. Haar man, Edmund Linckels, zag er het belang van in om toeristen naar de regio te lokken, stelt gids Marianne Origer. Op de burcht van Beaufort wordt likeur gemaakt. In de burcht zijn onder meer de kerk en de vroegere martelkamer te zien. In het renaissancegebouw is meubilair te bezichtigen. Er bevindt zich in de burcht een waterput. „Het was van belang om altijd water te hebben.”

Basiliek van Echternach.